

🥯 । मुत्यःस्रयःयमः येदः र्वः यनुदः सः यतुम् सः र्वे। ।

The Thirty-Seven Practices of All the Bodhisattvas

by Gyalse Tokme Zangpo

Source: LotsawaHouse.org

Gyalse Thogme Zangpo

द से भें भी भू र प्षे। Namo Lokesvaraye!

म्यान्त्रक्ष्याम्यान्त्रक्ष्यान्त्रक्ष्याः स्वान्त्रक्ष्याः स्वान्त्रक्षयः स्वान्त्रकष्यः स्वान्त्रक्षयः स्वान्त्रक्षयः स्वान्त्रक्षयः स्वान्त्रकष्यः स्वान्त्रक्षयः स्वान्त्रक्

You see that all things are beyond coming and going, Yet still you strive solely for the sake of living beings— To you, my precious guru inseparable from Lord Avalokita, I offer perpetual homage, respectfully, with body, speech and mind.

मुलःस्थाःस्थाःस्याःस्याःस्याःस्याःस्याः। । १-८० त्याःस्याःस्याःस्याःस्याः। । १-८० त्याःस्याःस्याःस्याःस्याः। । १-८० त्याःस्याःस्याःस्याःस्याःस्याः स्याःस्याः। ।

The perfect buddhas, who are the source of all benefit and joy,

Come into being through accomplishing the sacred Dharma. And since this in turn depends on knowing how to practice, I shall now describe the practices of all the buddhas' heirs.

न्यायर्चे राम्याके बाह्ये राम्यायार्थे वात्त्र साम्यायात्र वित्र म्याया के बाह्ये राम्याया के वित्र म्याया के व चन्या या ब्राव्य वित्र स्वार्थे राम्याया के वित्र स्वार्थे स्

The practice of all the bodhisattvas is to study, reflect and meditate,

Tirelessly, both day and night, without ever straying into idleness,

In order to free oneself and others from this ocean of samsara,

Having gained this supreme vessel—a free, well-favored human life, so difficult to find.

(2)

चाढ़ेब:बी:ब्रेंचाबात्मावरेंद्रःकवाबाक्तःसूत्रःवार्धे। । द्याःधी:ब्रेंचाबात्मावे:ब्रूटःक्षेत्रःवचरः।।

त्तुर-र्देर-चहेद्-पतिःगृहेन्स्यान्स्यन्यान्त्र्या । सःयात्र-र्ह्स्य-च-क्तृत्य-स्यकात्मनात्र्येदाः ॥

The practice of all the bodhisattvas is to leave behind one's homeland,

Where our attachment to family and friends overwhelms us like a torrent,

While our aversion towards enemies rage inside us like a blazing fire,

And delusion's darkness obscures what must be adopted and abandoned.

ध्यायात्रहेदायाक्ष्यात्रक्ष्यात्रक्ष्यात्रक्ष्या । इत्यायात्रद्वायकार्क्ष्यात्रादेवाः क्ष्यात्रक्षया । देवायात्रद्वायकार्क्ष्यात्रादेवाः क्ष्यात्रक्षया । देवदायात्रहेदायाक्ष्यात्रकार्यवायवायेदायेदा ।

The practice of all the bodhisattvas is to take to solitary places,

Avoiding the unwholesome, so that destructive emotions gradually fade away,

And, in the absence of distraction, virtuous practice naturally gains strength;

Whilst, with awareness clearly focused, we gain conviction in the teachings.

(4)

क्ट्रियन्त्रीयायान्त्रम्यायायान्त्रेवःक्ष्या । त्यन्यम्यास्यायान्त्रम्यास्यायान्त्रम्यान्त्रम्या । त्यन्यम्यास्यायान्यस्यास्यायान्यस्यान्त्रम्यस्या । त्यन्यस्यायान्यस्यस्यस्यस्यस्यस्यस्यस्य

The practice of all the bodhisattvas is to renounce this life's concerns,

For friends and relatives, long acquainted, must all go their separate ways;

Wealth and prized possessions, painstakingly acquired, must all be left behind;

And consciousness, the guest who lodges in the body, must in time depart.

च्यायात्र स्ट्रीयायात्र स्वास्त्र स

The practice of all the bodhisattvas is to avoid destructive friends.

In whose company the three poisons of the mind grow stronger,

And we engage less and less in study, reflection and meditation,

So that love and compassion fade away until they are no more.

(6)

यार.ब्रिया.यक्षेष.व.ढेश.ता.ब्रिश.तया.ज्येष.त्र्या । र्ण्य.येश.याढेष.र्यश्च.त्र्यात्र.यत्त्र्या.त्य्या.य्या. योष.याढेष.र्यश्च.र्यः श्वेष.त्य्या.त्य्या.य्या. योष्ट्र.त्या.यक्षेष.व.ढेश.ता.चर्या.त्य्या.त्या.त्या. योष्ट्र.त्या.यक्षेष.व.ढेश.ता.चर्या.त्या.त्या.त्या.

The practice of all the bodhisattvas is to cherish spiritual friends,

By regarding them as even more precious than one's own body,

Since they are the ones who will help to rid us of all our faults.

And make our virtues grow ever greater just like the waxing moon.

रदः एपदः तर्विदः चितः चर्त्वेद्वः स्टरः चर्चेद्दशः यः प्येश्व। । वहिनाः हेदः भ्रुः प्येशः शुः विनाः र्स्तुः चर्त्वः । दे द्वेदः नदः त्यः स्मृतशः दश्चेः चक्षुः चर्त्वः । दर्गोदः शर्केनः स्मृतशः दर्शेः सुत्यः शुश्चः त्यनाः त्येदः प्येद। ।

The practice of all the bodhisattvas is to take refuge in the Three Jewels,

Since they will never fail to provide protection for all who call upon them,

For whom are the ordinary gods of this world ever capable of helping,

As long as they themselves are trapped within samsara's vicious cycle?

(8)

विवात्तः स्त्राचित्तः स्त्राच्याः स्त्राचः स्त्राच्याः स्त्राचः स्त्राच

The practice of all the bodhisattvas is never to commit a harmful act,

Even though not to do so might put one's very life at risk, For the Sage himself has taught how negative actions will ripen

Into the manifold miseries of the lower realms, so difficult to endure.

श्चित्रः नशुस्रः नते न्यः सुक्षेते न्ने स्यायः चित्रः । स्यायः स्थायः स्यायः स्थायः स्यायः स्थायः स

The practice of all the bodhisattvas is to strive towards the goal,

Which is the supreme state of changeless, everlasting liberation,

Since all the happiness of the three realms lasts but a moment,

And then is quickly gone, just like dewdrops on blades of grass.

(10)

ब्रट-क्रुच-ब्रेस-च्रुस-

The practice of all the bodhisattvas is to arouse bodhicitta, So as to bring freedom to all sentient beings, infinite in number.

For how can true happiness ever be found while our mothers.

Who have cared for us throughout the ages, endure such pain?

स्वायम्यायः स्वायः स्वयः स्वय

The practice of all the bodhisattvas is to make a genuine exchange

Of one's own happiness and wellbeing for all the sufferings of others.

Since all misery comes from seeking happiness for oneself alone,

Whilst perfect buddhahood is born from the wish for others' good.

(12)

Even if others, in the grips of great desire, should steal, Or encourage others to take away, all the wealth that I possess,

To dedicate to them entirely my body, possessions and all my merits

From the past, present and future—this is the practice of all the bodhisattyas.

यन्यायाकेश्वायाकुराबन्त्रेन्यविदान्।। यारान्यायन्यायीयार्यार्याय्वेन्द्रेन्द्रिन्द्र्।। श्रीराहेत्रान्यरायीयाने य्यास्त्रेयायाह्रयया।। यन्यायायेदायाह्ययास्त्रयाययायेदायेदा।

Even if others should seek to cut off my head, Though I've done them not the slightest wrong, To take upon myself, out of compassion, All the harms they have amassed—this is the practice of all the bodhisattyas.

(14)

Even if others should declare before the world All manner of unpleasant things about me, To speak only of their qualities in return, With a mind that's filled with love—this is the practice of all the bodhisattvas.

यीयात्र प्रदेश त्राचीयात्र व्याप्त प्राचीयात्र विचा चीया । दे प्याप्त चे प्राचीयात्र प्राचीयात्र प्राचीया । सक्त प्राचीयात्र प्राचीयात्र प्राचीयात्र प्राचीया । सक्त प्राचीयात्र प्राचीयात्र प्राचीयात्र प्राचीया ।

Even if others should expose my hidden faults or deride me When speaking amidst great gatherings of many people, To conceive of them as spiritual friends and to bow Before them in respect—this is the practice of all the bodhisattvas.

(16)

यन्नानी तुः चलिद् नाडेश्यः यसः चश्चित्रः यदेः श्रेश्च । यन्ना त्यान्ना चलिद् स्थान्य स्थेत् स्थान् । दनः ग्रीश्यः चन्ना यदे तुः त्यः श्राचलिदः तुः । स्वा यस्य स्थाने स्थितः स्थितः ।

 Even if others whom I have cared for like children of my own
 Should turn upon me and treat me as an enemy,

To regard them only with special fondness and affection, As a mother would her ailing child—this is the practice of all the hodbicattives.

रदः द्दः अद्ध्यः यत्यः द्यावः यतः क्षेतः विष्यः । इ.स. प्रवेदः दे.सीयः प्रक्षः व्ययः क्षेत्रः सी । क्षेत्रं प्रवेदः प्रक्षः प्रवेदः यो । क्षेत्रं प्रवेदः पर्वेदः यो ।

Even if others, equal or inferior to me in status, Should, out of arrogance, disparage me, To honour them, as I would my teacher, By bowing down my head before them—this is the practice of all the bodhisattvas.

(18)

त्रक्ष्यः त्रेत्रः क्ष्यः त्र्यः त्र्यः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्र वर्षे त्रात्रः क्ष्यः क्ष्यः त्र्यः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्रेत्रः त्र वर्षे त्रात्रः क्ष्यः क्ष्यः त्रेत्रः त्र

Even though I may be destitute and despised by all, Beset with terrible illness and plagued by evil spirits, Still to take upon myself all beings' ills and harmful actions, Without ever losing heart—this is the practice of all the bodhisattvas.

Even though I may be famous and revered by all,
And as rich as Vaisnavara, the god of wealth himself,
To see the futility of all the glory and riches of this world
And to remain without conceit—this is the practice of all the
bodhisattvas.

(20)

रट्यी ले.क्ट्रियाय मुल्यास्य प्रवास्त्रेत्यी । देखेराच्यक्षाप्तर स्थेट हेते प्रवाप्तर त्युरा । रच्युर त्रुक्षाय स्थित स्थित स्थित स्थित स्थित । रट्युर त्युक्षाय मुल्यस्य स्थित ।

The practice of all the bodhisattvas is to subdue the mind With the forces of loving kindness and compassion. For unless the real adversary—my own anger—is defeated, Outer enemies, though I may conquer them, will continue to appear.

तर्न्नियते सेंब हुन त्या कुरा स्वा त्या से क्षा विष्य । विषय से क्षा से क्षा

The practice of all the bodhisattvas is to turn away immediately

From those things which bring desire and attachment. For the pleasures of the senses are just like salty water: The more we taste of them, the more our thirst increases.

(22)

हेल्ह्र-सूर-चावरी-न्यान्य-यी-सेसस्य । सेसस्य हेर्-योर्न्-द्रश्चें स्याप्ते सम्बद्धाः न्या । नेक्ष्र-प्रेस्त्र स्याप्ते सम्बद्धाः स्याप्ते । सेन्द्रिन-सेस्य स्याप्ते ।

The practice of all the bodhisattvas is never to entertain concepts,

Which revolve around dualistic notions of perceiver and perceived,

In the knowledge that all these appearances are but the mind itself,

Whilst mind's own nature is forever beyond the limitations of ideas.

स्त्री निक्षा क्षेत्र क्षेत्र

The practice of all the bodhisattvas is to let go of grasping When encountering things one finds pleasant or attractive, Considering them to be like rainbows in the summer skies—Beautiful in appearance, yet in truth devoid of any substance.

(24)

स्वाप्तराष्ट्राचाकुयास्य स्वाप्त स्वाप त्र स्वाप्त स्

The practice of all the bodhisattvas is to recognize delusion Whenever one is confronted by adversity or misfortune. For these sufferings are just like the death of a child in a dream,

And it's so exhausting to cling to delusory perceptions as real.

बुरःकु्वःतर्देन्ययासुयागुरःचहरःन्वेयात्।। धुःर्देयान्देयार्थाः द्वययायार्श्वयाः छैन्नेया। नेष्टुरायदान्दाद्वयाश्चिद्ययायाय्येदायी। धुदायावर्हिराचानुष्यास्थयायायोदायीदा।।

The practice of all the bodhisattvas is to give out of generosity,

With no hopes of karmic recompense or expectation of reward.

For if those who seek awakening must give even their own bodies.

What need is there to mention mere outer objects and possessions?

(26)

र्दुल'विस्रम'सेर'यर'रर'र्देब'से'लबुन'द्या ।

म्बदःर्नेदःश्चितः यसः तर्नेतः यमानः स्रेतिः माद्या । ने ख्विसः श्चितः यति त्वतुद्वायः स्रोतः याया ।

र्कुयः विस्रसः श्रुदः चः क्वायः श्रुद्धाः स्रवायाः सेदः सेदा ।

The practice of all the bodhisattvas is to observe ethical restraint,

Without the slightest intention of continuing in samsaric existence.

For lacking discipline one will never secure even one's own wellbeing,

And so any thought of bringing benefit to others would be absurd.

न्नो नते र्से र शः र्र्ह्युन तर्ने न प्रति कुत्य श्रमा । न वर्षे न खेन व्यवस्थ र न स्वास्त्र के द न मिन्स न स्वर्ध स्था । ने खेस गाद त्या का स्वर्ध स्था । न वर्षे न पर स्वर्ध स्था स्वर्ध स्था ।

The practice of all the bodhisattvas is to cultivate patience, Free from any trace of animosity towards anyone at all, Since any potential source of harm is like a priceless treasure

To the bodhisattva who is eager to enjoy a wealth of virtue.

(28)

रदः र्देव त्ययतः लिया स्त्रुयः यदि छ्व र र र प्यदः । । सर्वो त्या से र्वे र प्यक्तिं या स्त्रूयः यहें व सर्वे र द्वा । पर्वे त्या व रें व र र प्यें व र हव र यह र या व व र प्ये । । यहें व र व सुका हें साथा स्तुयः स्वराधि व र प्ये व । ।

The practice of all the bodhisattvas is to strive with enthusiastic diligence—

The source of all good qualities—when working for the sake of all who live;

Seeing that even sravakas and pratyekabuddhas, who labor for themselves alone,

Exert themselves as if urgently trying to extinguish fires upon their heads.

बि'मादस'रन'रु'ख़द'यते'ख़म'सर्वेद'मीसा ।

र्षेष्यं र्यात्र स्थायम् त्यह्यस्य स्थायम् त्येष्यः स्था । मञ्जूष्य स्थायम् त्येष्यः स्थायम् त्येषः स्था । स्थायम् स्थायम् स्थायम् स्थायम् स्थायम् स्थायम् ।

The practice of all the bodhisattvas is to cultivate concentration,

Which utterly transcends the four formless absorptions, In the knowledge that mental afflictions are overcome entirely

Through penetrating insight suffused with stable calm.

(30)

वेशन्तराक्षेत्रप्रस्य र्देया द्वित त्या धीका ।

चेयार्याः स्वातः स्वातः स्वातः स्वातः स्वातः । स्वयः प्रतः स्वातः स्वातः स्वातः स्वातः स्वातः । स्वायः प्रतः स्वातः स्वातः स्वातः स्वातः ।

The practice of all the bodhisattvas is to cultivate wisdom, Beyond the three conceptual spheres, alongside skilful means,

Since it is not possible to attain the perfect level of awakening

Through the other five pāramitās alone, in wisdom's absence.

र्ट्स्य प्रति वा हुन्य स्टारी स्टारी स्टारी वा हुन्य स्टारी वा हुन्य स्टारी स्टारी स्टारी वा हुन्य स्टारी वा

रे.हीर.क्विंब.रे.स्ट.ची.प्रखिकाताका ।

नहन्यश्राद्याः र्सुद्राचा सुत्राः ख्रावा । व

The practice of all the bodhisattvas is to scrutinize oneself Continually and to rid oneself of faults whenever they appear.

For unless one checks carefully to find one's own confusion, One might appear to be practicing Dharma, but act against it.

(32)

हेंब्-र्सेन्स-न्यन्यीयः सुत्यः स्वायाः स्वायः स स्वयः प्रः स्वेः प्रः स्वत्याः स्वेतः स्वयः स्वयः स्वयः स्वयः । स्वयः प्रः स्वेः स्वयः स्वयः स्वयः स्वयः स्वयः ।

The practice of all the bodhisattvas is never to speak ill Of others who have embarked upon the greater vehicle, For if, under the influence of destructive emotions, I speak of other bodhisattvas' failings, it is I who am at fault.

क्षेत्र'चगुर'त्वर'बीश'सर्व'र्स्क्र्य'सेर्'त्वसुर'विर'।। र्षेक्ष'चश्रस'र्स्क्रेस'प्र'द्य'च'र्क्ष्रस'त्वसुर'चश्र।। क्ष्म्य'चभेश'क्षेस'प्र'द्य'स्य स्वस्य स्व क्ष्म्यस्य स्वस्य स्य

The practice of all the bodhisattvas is to let go of attachment

To the households of benefactors and of family and friends, Since one's study, reflection and meditation will all diminish When one quarrels and competes for honors and rewards.

(34)

क्रैनःस्रिःक्रिनःनीयःनाब्रदःशेययाःयव्युनःत्र्युरःविरः।। मुत्यःचतेःश्र्याःग्रीःर्श्वेऽःर्द्धयःद्रययाःत्र्युरःचया। सुत्यःस्रिःश्वेरःनाब्रदःश्वेरःद्रयःद्रययाःत्र्युरःचया।। क्रिनःस्रुनःर्श्वेरःचःमुत्यःश्वयःयनाःयेदःधिद।।

The practice of all the bodhisattvas is to avoid harsh words, Which others might find unpleasant or distasteful, Since abusive language upsets the minds of others, And thereby undermines a bodhisattva's conduct.

The practice of all the bodhisattvas is to slay attachment And the rest—mind's afflictions—at once, the very moment they arise,

Taking as weapons the remedies held with mindfulness and vigilance.

For once the kleshas have become familiar, they'll be harder to avert.

(36)

यर्नेर.व.चार.ट.क्चेंट्र.जयाक्षेत्रेट्र.जरा । रर.ची.श्रेस्रश.जी.चावश.श्लेचश्व.त.ज्ञश । क्चुव.ट.ट्रव.ट्रर.जेश.चलेव.ज्यव.त.ज्ञश । चलव.ट्रव.खेया ।

In short, no matter what one might be doing, By examining always the status of one's mind, With continuous mindfulness and alertness, To bring about the good of others—this is the practice of all the bodhisattvas.

ने द्वार क्रिया क्ष्या क्ष्या व्यव्या विकास क्ष्या । स्राचित्र क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या । स्राचित्र क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या । स्राचित्र क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या । स्राचित्र क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या क्ष्या ।

The practice of all the bodhisattvas is to dedicate towards enlightenment

All the virtue to be gained through making effort in these ways,

With wisdom that is purified entirely of the three conceptual spheres,

So as to dispel the sufferings of the infinity of beings.

यर्ने कुन्नकृत् चर्रेया द्वययायया म्युरया पते देवा । र्भायाद्मभ्याणीयाश्चराची हेशातन्यर्भात्म । ক্রিঅ:শ্রম:র্মমরাশ্রী:অব্যা:ঐর:শ্রুম:স্কু:বর্নুরা | कुषाञ्चर्यायसायाञ्चेनावर्देनार्देनानुना । र्त्ते :र्ज्ञे अ: न्या दे : हिंद स्थान क्रिं : निर्दे हिंदा यावर्षात्रान्त्रीर्षायते स्वेतः स्वेरास्य स्वाप्ता यर्ने न्दरन्यायते म्युरायामहेबायते द्वीय। कुलःब्रबःयनःखेदःतत्तुवःसेनःयन्यःयरःसेसम्। १ पूर्य.पीर.मीज.बॅश.झैंटे.त.प्रेचबा.कुर्य.र्षेत्रवा । र्क्के दसदायात्र विकासी हिन्द स्वया द्रापाय स्वरी स्वीस्। १ त्यायान्दायात्रवेयायार्थेयायाःकेयायतेःस्याया । न्यायाद्वयवाग्रीवानर्वेन्यायर्दन्त्यार्वेत्य। १ <u> १े.जब:बुद:चते.२वो.चब:पर्बो.च:गीयी ।</u> र्नेदर्भ गादि हैंच हुर हुर सेस्र रासकेंग वीसा १ श्चेर-र्दर-वि-चर्वे-सम्बद्धाः स्थान्य स्थान्य । ह्युव रशाया वेवाया सर्वो व रे र दर सर्द्ध दया यस स्वेवा ।

छेबायावर्तीः स्टाम्ब्राह्मे स्वाप्त्रात्त्र स्वाप्तः स्वाप्तः स्वाप्तः स्वाप्तः स्वाप्तः स्वाप्तः स्वाप्तः स्व

Here I have set down for those who wish to follow the bodhisattva path,

Thirty-seven practices to be adopted by all the buddhas' heirs,

Kunzang Palyul Choling www.tara.org